

Izhaja vsak torek in soboto ob 4. uri popoldne. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 10 K, polletno 5 K in četrtletno 2-50 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Lehan na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

GORICA

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računijo po peti vrstabi in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. L. Lukežič).

Volitve.

Sijajna zmaga „Slovenske Ljudske Stranke“ na Kranjskem.

Ljubljana, 22. febr. Pri včerajšnji volitvi za krajski deželni zbor iz kmečkih občin je „Slovenska Ljudska Stranka“ sijajno zmagala z vsemi 16 kandidati, ki so dobili skupno 17.446 glasov. Nasprotniki S. L. S. so skupno dobili samo 3244 glasov. S. L. S. ima večine nad nasprotniki 14.202 glasov.

Shod v Orehovljah.

Shod v Orehovljah. V soboto je bil volivni shod v Orehovljah pri Biljah. Navzočih je bilo do 70 mož in mladeničev. Kurat Abram iz Bilj je podrobno govoril o agrarnem ali kmečkem vprašanju in na tej podlagi obrazložil, kaj je storila vsaka sedanjih strank za kmeta. Liberalna se lahko posebno sramotno ponaša s svojo užitnino in velikansko škodo, ki jo je prevzročila deželi, agrarna stranka pa nima, kot bivša liberalna še drugega pokazati kot to, da dela razdor in nemir po deželi in da se zdaj srečno spet združila z častitljivo Gabrščekovo!

Povsod po deželi se kaže trezno misleče naše ljudstvo, da je zelo željno poduka. Snujmo izobraževalna društva — razširjajmo kmetško zvezo!

Shod v Bukovici.

Shod v Bukovici. V sredo zvečer je bil volivni shod v Bukovici. Da ne pojde vse v redu, pokazalo se je že pred shodom. Prišel je bil namreč v gostilno g. Abramiča, kjer je bil shod, tudi neizogibni biljenski krčmar in stari liberalci — zdaj agrarci Leonard Nemeč v spremstvu prvega biljenskega fanta pretepača, in ta dva sta razgrajala in vpila po krčmi že pred shodom proti biljenskemu kuratu in par drugim Biljencem. Imela sta ga!

No, Nemeč se ni posrečilo priti v dvorano! Prišlo je pa kakih 30 „nadbudnih“ mladeničev iz Gilčvertove fabrike „plesno-bralnega liberalnega izobraž. društva v Bukovici“. Ti so kazali svojo „izobražbo“ pred in med govorom kurata Abrama. Po ponovnem pozivu, naj bodo mirni in res izobraženi, so slednjič hrupno odšli delat družbo razžaljenemu

Leonardu Nemeču. Nato se je shod mirno vršil. V glavnih potezah se je obrazložilo pereče kmetško vprašanje, dosedanje delovanje katol. narodne, zda, ljudske stranke na Goriškem, zlasti pomen posojilnic, gospodarskih zadrug, Goriške zveze in užitnine v deželni upravi in drugih načrtov ljudske stranke v deželnem zboru. Navzoči kmetje in delavci, ki jih je bilo na shodu nad 100, so pazno poslušali in odobravali posamezne točke. Obrazložilo se je tudi veliko „prijateljstvo“ kmetov slavnega agrarca Gilčverta in drugih agrarcev, ki so bili do zdaj vsi liberalci, nasprotniki ljudstva, tudi v Bukovici in v Biljah posebej. Slednjič so ti ljubli „agrarci“ srečno prijadrili spet v liberalni tabor in v „Sočo“ med liberalne kandidate. Govornik je konečno govoril o volivni taktiki in obljubil, da bo na novo ustanovljeno „Slov. kat. izobr. društvo v Biljah“ prirejalo poučne shode tudi v Bukovici.

Volivni shod v Biljah

se je vršil v četrtek zvečer v prostorih g. Solerja. Nabralo se je okrog 100 zborovalcev. Predsedoval je g. Fornazarič kot zastopnik „Kmečke zveze“. Kandidat dr. Breclj je v obširnem govoru pojasnjeval cilje Slovenske Ljudske Stranke, njen program za bodočnost in njeno dosedanje delovanje. Nato je govoril urednik Kremžar, nakar je kurat Abram iz zgodovine biljenske dokazal, katera stranka je bila in je prijateljica ljudstva. To ni bilo dovolj seveda znanemu razgrajču Pericu, Savnikovemu agitatorju, ki je izjavljal, da je on največji dobrotnik Biljencev. Nekateri fantje so s svojimi klici o tržaški Narodni delavski organizaciji pokazali, da zanašajo med naše ljudstvo tržaški liberalizem, ki prav gotovo ne bo koristil delavcem. Sicer pa se je zborovanje vršilo lepo in dostojno. Kar je bilo nemira, so ga povzročili Savnikovi agitatorji.

Shod v Tomaju na Krasu.

V petek zvečer se je vršil v Tomaju na Krasu shod volivcev iz Tomaja. Shod je otvoril kot sklicatelj posestnik g. Anton Černe; za predsednika pa je bil soglasno izbran veleč. g. Sila, kanonik in dekan tomajski. Kandidat splošne skupine dr. Breclj je pojasnil važnejša gospodarska

menila je svojo prijaznost, načemrda se im mi rekla: „Pokažite, kje imate denar!“ Iz žepa sem vzel par kron in ji pokazal. Ko je krčmarica zagledala denar, mi je odkazala prostor kam naj sedem. Pokoril sem se njeni zapovedi in dobil čez nekoliko časa kozarec vina, postavila je pred me tudi košarico z nekaj žemljami. Vprašal sem jo, če ima še kaj jedi razem žemelj, poudila mi je krožnik mrzlega mesa, ki ga je vzela iz omare.

Priznati moram, da sem velik prijatelj mrzlega mesa, ki mu navadno prilijem malo olja in jesiha. Poprosil sem krčmarico, naj mi donese „karašindl“, na kar mi je ona precej osorno odgovorila, da ona ne kuha takih jedi in če mi ne ugaja mrzlo meso, naj grem v hotel na „karašindl“. Opustil sem svojo nakano, da bi ji raztolmačil, kaj razumem pod besedo „karašindl“, radi tega, da bi se mi znova ne nasmejala in — bal sem se, da mi še tisto odvzame, kar sem dobil. Plačal sem račun in odšel. Ko sem stopal po ulici mimo hotela „pri avstrijskem cesarju“ me je ustavil neznan človek in me povlekel na

vprašanja, ki se tičejo kmečkega stanu ter nato prešel na delovanje dež. zbora in dokazal, da je bila ravno zadnja doba najbolj plodovita in se je v tej dobi največ storilo za kmeta. Urednik Kremžar je poleg nekaterih gospodarskih točk omenjal še, kako Štrekelj deluje za svoje volivce. Namesto, da bi šel k seji, kjer se je razpravljalo o gospodarski povzdigi Primorske, je šel rajši v Avber agitirat za se, medtem, ko so poslanci S. L. S. rajši odpovedali napovedane shode. To je vzbudilo med zborovalci veliko ogorčenje. Govornik je tudi omenjal, kdo je kriv, da niso slovenski poslanci mogli nastopiti proti Lahom. Bil je dr. Tuma, ki je rušil slogo in onemogočil s tem odpor proti Lahom. Rušil je abstinenco radi povišanja plač učiteljem. Ko so govorili še gg. Černe, ki je na tomajski šoli dokazal škodljivost liberalcev za kmeta ter z užitnino dokazal ljubezen S. L. S. do kmeta, in ko je govoril za S. L. S. Večšina, ki je obrnil hrbet agrarcem, je bilo lepega shoda konec. Navzoč je bil tudi znani g. Vran, ki pa je bil miren.

Pozor na izkaznice!

Opozarjamo somišljenike-volivce kmečkih občin, da dobe po dve glasovnici in po dve izkaznici. Ena izkaznica velja za splošno, ena za kmečko skupino. Ker je iz izkaznic dostikrat težko razviden datum, za kdaj velja izkaznica, store volivci najbolje, ako obe izkaznici vzamejo seboj na volišče. Na ta način imajo obe pri roki in ena bo gotovo prava.

Zato pozor na izkaznice!

Agrarci in liberalci — združeni.

Agrarci so postavili sedaj iste kandidate ko liberalci. Agrarno-liberalni kandidatje za splošno skupino so: dr. Franko, Anton Križnič, župan v Kanalu in Lojze Štrekelj; za kmečke občine goriške okolice so pa postavili: Obljubka, Savnika in Spacapana iz Ozeljana. Te kandidate proglašajo „Naš glas“ za svoje; enako „Soča“. Razložek je le ta, da je „Soča“ prvotno postavila za kandidate dr. Dereanija, ki pa se je takoj odpovedal. V četrtek so namestu Dereanija postavili znanega Križniča iz Kanala. Že iz tega, da so postavili liberalci in agrarci skupne kandidate, je razvidno, da so vsi ena in ista stranka, le na vsaki strani drugače barvana. „Naš Glas“ se sicer zaklinja,

ulica. Bil je zelo ljubezniv, to sem čutil pod njegovo roko. Niti časa nisem imel, da bi ga vprašal, kaj želi, ko me je v trenutku oddal mestni straži z nalogom: „Odpeljite ga v zapor, dajte mu verige na roke, sicer Vam uteče!“ Protastira sem proti takemu postopanju, a vse zastonj. Med potjo do zapore sem upal, da razjasnim stvar pred službujočim policijskim uradnikom in bodem prost.

Gerje meni, ko smo dospeli tja v veliko sobo, kjer naju je sprejel nadstražnik s posmehom in vele, da me morajo takoj spremiti v sobo šte. 4.

Sedaj je bila vsa potrpežljivost pri koncu. Odločno sem zahteval, da me morajo peljati pred policijskega uradnika, ker smatram tako postopanje za protipostavno in nečloveško. Zapazil sem, da sem s svojim protestom napravil nadstražniku veliko veselje, ker se je začel na glas smejeti in pozval ječarja, da me odvede iz pisarne v zapor. Zvrtelo se mi je pred očmi, ko sem se spomnil, da bi moral na ples: 200 kron nagrade, moja črna obleka v zastavljavnici, vse zapade v enem trenutku. Stopil sem bližje k

da agrarci niso zvezani z liberalci. Naj govorijo, kar hočejo! Dejstvo pa je, da so vsi agrarni kandidati, razun dr. Franka, ki pa po svoji znani značajnosti še najbolj spada med nje, še danes člani izvrševalnega odbora liberalne stranke.

Torej, ne uganjajte hinavstva in po vsej naravnosti, kar ste, ker hinavci se studijo poštenim ljudem;

Skrivni agrarni shod v Črničah.

Kakor znano, pričeli so lib. agrarci prirejati shode na tihem, ker si menda očitno ne upajo. Tako so tudi v Črničah imeli znani Mrmolja iz Vrtojbe in tovarši iz Vitovelj in Šempasa v torek zvečer shod pri Slamiču, kamor je prišlo okoli 70 ljudi, med temi veliko naših in cela vrsta nedoraslih nevolivcev. Mrmolja je govoril pod geslom: „kmet za kmeta“, ter priporočal zbranim, naj volijo one kandidate, katere bo v četrtek proglasil „Naš Glas“, ne pa odvetnike, zdravnike, sodnike itd. (Revež je pa pozabil, da po glavar agrarcev je odvetnik in da bodo morali agrarci ponižno voliti dr. Franka, Andreja Gabrščkega, učitelja Jož. Štrekelj i. dr. — same pristne kmete kaj ne?) Povdarjal je tudi koj v začetku, da so agrarci „dobri kristjani“, zato da bi bolj vlekle. (Seveda to nič ne de, da se družijo z najhujšimi nasprotniki krščanstva.)

Za njim je govoril naš neizogibni Virgil, ki je bil v nedejo pri naprednem shodi še zagrizen naprednjak, v torek zvečer pa že navdušen agrarec (Pa ne, da bi postal „naš Virgil“ počasi se klerikalec! Brrr!). Čvekal je Virgil nekaj o tlačanstvu, v katerem so zdihovali naši kmetje v prejšnjih časih, ko so jih zatirali grajščaki in da dandanes silijo v jednako sužnost oni, ki bi volili kandidate S. Ljudske Stranke. Oznanoval je svobodo in neodvisnost na vse strani, češ, potem se bo kmetu dobro godilo itd. itd. (Noben človek pri nas tako „svobodno“ ne živi, kakor naš Virgil — on se ne zmenja ne za božje ne za cerkvene zapovedi, ne hodi več k maši, ne k spovedi — z eno besedo: on živi popolno „svobodo“ francosko — in vendar vidimo, da gre njegovo nekdanj tako lepo posestvo rakovo pot. Čudno!)

nadstražniku in spregovoril bolj s plakačnim kakor s prosečnim glasom:

„Gospod nadstražnik, usmiliti se in poslušajte me — — —“.

„Kakšno usmiljenje, kaj mislite, da vas izpustim? Potem lahko žvižgamo za vami, ha, ha, ha!“ me je prekinil nadstražnik. „Sam Bog vas je pripeljal sem, da lahko enkrat obračunamo z vami dovolj neprelik in odgovornosti smo imeli radi vas.“ Te besede je govoril resno, skoraj jezno.

„Oprostite, vi se motite, vi me zamenjate z — — —“.

„Dovolj tega! Preiščite mu žep in odvedite ga na šte. 4.“

„Jaz se pritožim, to je preveč, to se ne dogaja niti v A — — —“, nisem še izgovoril zadnje besede, ko sta me odvedla moj spremljevalec in ječar v stransko sobo, tam sta me preiskala in mi odvzela vse, kar sem imel pri sebi.

Ni preteklo pet minut, ko sem spremenil dvorano strelnega društva z jetniško sobo šte. 4.

Slaba luč, ki je obsevala žalosten prizor v veliki sobi, mi je prodrlo vse živce. Stel sem nepremično sredi sobe

LISTEK.

Za prvo nagrado.

Humoreska. Hrv. spisal Zmaj Remetski.
Prest. Št. 1.
(Konec.)

Dostojno sem prišel notri, a nedostojno so me vrgli ven. Nekaj hipov sem postal pred gostilno in ni mi bilo žal, da sem jih dobil par v rebra, ker sem imel s tem zagotovilo, da zbudim s svojim pojavom v strelni dvorani veliko senzacijo. Ni šala dobiti 200 kron; za nje moraš tudi nekaj reprezentirati. Ves srečen sem odšel dalje. Med potjo so mi izkazovali mimoidoči poseben rešpekt, vsek se je oddaljil od mene kolikor mogče. Moj spoštovani želodec me je opominjal, da je že davno minil čas večerje, a imel je tudi popolnoma prav, da je zahteval svoje. Pomislil sem, vrgli so me iz gostilne, grem rajše v krčmo, kjer ni tako sitnih natakarev in gostov. Stopil sem v najbližjo krčmo; kakor brž sem se pokazal, mi je stisnila krčmarica naglo dva vinarja v roko. Jaz sem jih rehotje sprejel in ji povedal, da bi rad izpil kozarec vina in kaj prigriznil. Spre-

Možje [so zmajevali z glavo, se pobrali tiho jeden za drugim od Slamiča, ter si mislili: Stranka, kjer je Virgilič, že ne more biti prava. — Za agitatorje lib. agrarne stranke so bili izvoljeni: Virgilič (se razume), bivši podžupan Marija Fagančič, Fr. Pignatari in A. Volčič.

Gabršček v Kobaridu.

V nedeljo dne 16. februarja je bil za Kobarid imeniten dan. Predstaviti se je namreč prišel po tolikih letih general narodno-napredne stranke kobarški rojak Kramarjev Dreja. Liberalni krčmarji so kar sipali vabila za volilni shod, ki se je imel vršiti ob dveh popoldne v občinski hiši. Ker je imel nastopiti iz časopisov naš dobro znani rojak And. Gabršček, zato je marsikoga gnala radovednost iti pogledat predpustno komedijo. — Točno ob dveh je prišel sem po trgu, kakemu bolj znanemu je stisnil roko, drugim pa nazdravljaj z „Na zdar!“ Ljudje so se popraševali med seboj: „Kdo je ta s „pinjo“ na glavi in z ono črno brado?“ „Pepen, Pepen je!“ — „A tako mogočen je ta Pepen sin? Tega bi pa ne bili verjeli!“ Take govorice so se čule med ljudmi, ko je g. Gabršček, ponosno jadral v „Občinski dom“. Nabralo se je bilo med tem časom kakih 90—100 ljudi — raje manj, nego več — v prostorni dvorani „Občinskega doma“. Za predsednika je predlagal Gabršček velezaslužnega gospoda Fr. Miklaviča. Potem se je g. predsednik zahvalil za izvolitev in zborovalcem predstavil, našega bodočega poslanca trgov in mest. (Ej g. Miklavič, ne vemo kako bo kaj.) Začel je Gabršček svoj govor v Kristusovem imenu in povedal, da stoji tukaj pred vami tisti Kramarjev Dreja, ki je še nedavno tukaj platno prodajal. Povedal pa ni nič kaj novega in kaj bolj zanimivega kot se čita v njegovih glasilih. Kvasil je nekaj o deželnem gospodarstvu, kako smo zatirani od Italijanov in večkrat namignil, da so tudi poslanci S. L. S. so krivi, da nas tako Italijani odrivajo in prezirajo. Slikal je tudi deželno norišnico in povedal, koliko stotisočev, da se pri nas da za „norce“. (njegov izraz). Sploh predstavil nam je deželno norišnico tako, da bi človek mislil, da niti nobeden cesar nima tako krasnega stanovanja, kot ga imajo ti naši „norki“. In vse to so baje zakrivali klerikalni poslanci. Ko je pa mož prišel na sedanji novi volivni red je postal naravnost smešen. Pojasnil je krivičnost tega volivnega reda ter ogorčen zaklical, da so bili naši poslanci „šeme“, ker so glasovali za tak krivičen volivni red. G. Gabršček, nikdar pljuvati v lastno skledo. Za ta volilni red sta glasovala tudi liberalna poslanca, izvzemši dr. Tuma, ker on ni mogel glasovati, kajti bil je tisti dan na Matajurju, do trebuha v snegu. Torej sledi iz tega, da so bili tudi vaši poslanci „šeme“, ker so glasovali za novi volivni red. — Jezil se je nadalje nad trgi češ, kako neumno je to, da Sužid in Svino volita s trgom Kobaridom, isto tako Tolmin, ki ima nad 10 postranskih vasic. Seveda je to neumno za Vas, ker ravno te male vasi Vam bodo ob volitvah pokazale kako

in nisem vedel, kaj početi. Moj prihod je zbudil med jetniki veliko zanimanje, iz enega pota me je celo nekdo pozdravil: „Servus Josha!“ Obrnil sem se proti onemu kraju, da bi videl, s kom mi je čast, in je nadaljeval: „Ko so te vlovili, bogme, sedaj jim plačlaš.“ Mravljinici so mi zagomazeli po vsem telesu. Zopet se mi je pojavila pred očmi dvorana strelnega društva, 200 kron in moja črna obleka v zastavljavnici.

Jeza in zaspanost ste mi vzeli mladeniško silo. Legel sem na neke deske, ki so mi služile tisto noč mesto moje ugodne postelje. Kakšna razlika!

Zjutraj sem bil pozvan pred policijskega uradnika, ki je spregledal moj položaj in izrazil globoko sožalje, da se je kaj takega dogodilo; dal mi je častno besedo, da se v prihodnje ne dogodi več, kaj sličnega.

Slaba tclažba, a zadovoljno sem se zopet oddahnil, ko sem prestopil prag „rudeče lumpe“ in se znašel na Zrinjevem. —

Od tistega časa se nisem več potoegoval za take nagrade.

malo Vas cenijo. Našel je še kandidate, katere je postavila „ljudska volja“. Po dolgem iskanju so vendar našli dva moža, ki sta pri volji kandidirati v kmečkih občinah. In ta sta gostilničar Juretič iz Kobarida in sv. lucijski župan Leban. V splošno skupino pa so zgnali tele mogočne in značajne moze: Dr. Franko, Al. Štrekelj in dr. Dereani. Sam se je pa predstavil kot kandidat trgov in mest. Ko je vse povedal, kar je imel na srcu in je bil že močno „suh“, nehal je govoriti.

Sicer so ljudje nekaj drugega pričakovali od njega, namreč kako da bo „farje“ mesaril. A nič kaj takega ni bilo slišati. No saj vemo, da se zna tudi potuhiniti, kadar se mu gre za „kšeft“. Samo to je povedal, da v deželnem zboru se ne gre prav čisto nič za vero, ampak samo za kmeta in narod. To je tudi že v „Soči“ povedal. Pomladi o priliki državnozbornskih volitev so liberalci prav tako govorili; a na to ne damo nič. Samo to rečemo, da liberalce je brezverec najsi bo v državnem ali deželnem zboru, ali v občinskem zastopu.

Tudi za zabavo je bilo na shodu dobro poskrbljeno. Učitelj Smolej je izvrstno kratkočasil občinstvo s svojimi med klici in dovtipi. Bili so pa to taki izbruhi liberalne omike, da je bilo še celo pristnih liberalcev malce sram, ko je g. „profesor“ na tak način dajal duška svojim srečnim čutilcem.

Kam pridemo?

Andrej Gabršček torej kandidira v slovenskih trgih za deželni zbor. Vsak količkaj trezno misleč človek, pa naj bo tega ali onega političnega mišljenja, se mora nad tem naravnost zgrazati. Andrej Gabršček je tisti človek, ki je z dr. Tuma edini pozročitelj razpora in razkola med goriškimi Slovenci. In kar je glavno Gabršček je strankarski boj vodil z najpodlejšimi sredstvi. Vsakemu pravemu rodoljubu se je moral v dno duše gabit Gabrščekov boj proti „Šolskemu domu“, proti „Krojaški zadruzi“, proti „Centralni posojilnici“, proti raznim za blagor slovenskega ljudstva unetim rodoljubom. Resnica je, da se je Gabršček celo liberalcem pristadil v mesto in na deželi, seveda liberalcem, ki imajo še kaj čuta do lepega, blagega in plemenitega. Gabrščeka pozna dandanes na Goriškem vsak kot največjega sebičnega. Gabršček je tisti človek, čigar lastna lista „Soča“ in „Primorec“. Ta dva lista že deset let širita po deželi ostudno pohujšanje, zdražbo, prepir in razpor. Da, pohujšanje, ki sta ga ta dva Gabrščakova lista naredila po deželi, se ne bo dalo nikoli več popolnoma zatreti. Ta dva lista že deset let sistematično na najpodlejši način blatita in zasramujeta slovenske duhovnike, ki so skoraj izključno izšli iz kmečkih hiš, slovenske duhovnike, ki so še vedno najunetejši in najpožrtvovalnejši rodoljubi. Ostudno blatenje in sramotenje slovenskih duhovnikov je v Gabrščkovih „Soči“ doseglo tako višino, da so se sramovali sicer najzagrizenejši liberalci. A ne le duhovnike sta Gabrščakova lista „Soča“ in „Primorec“ surovo žalila in blatila, ampak nešteto in neštetokrat sta se z isto surovostjo zaletavala v verske in cerkvene naredbe, da celo v nespremenljive verske resnice in božje zakone (zakrament sv. pokore, zakrament sv. zakona). Gabrščakova lista „Soča“ in „Primorec“ sta nešteto krat žalila z isto surovostjo verno slovensko kmečko ljudstvo in druge poštene moze v mestu in na deželi.

In danes nastopa Gabršček kot kandidat za deželni zbor v slovenskih trgih. Nemogoče je, da bi ga bili tržani sami postavili za kandidata. A naj bo, kakor hoče, dejstvo je, Gabršček kandidira v slovenskih trgih. Ako slovenski trgi izvolijo Gabrščeka za poslanca, mu s tem dajo najčastnejšo zaupnico za njegovo delovanje, izrečejo javno odobritev vseh „Sočinih“ ostudnosti in pobalinskih podlosti, dajo največjo zausnico slovenskim duhovnikom in najnižje zaničevanje slovenskemu kmečkemu in delavskemu ljudstvu. Slovenski tržani naj to dobro in

temeljito premislijo! Ako izročijo poslancko čast Gabrščeku, provzročijo neizbrisno sramoto slovenskemu ljudstvu na Goriškem!

Slovenski trgi, ki bi dali zaupnico enemu Gabrščeku, bi s tem pljunili naravnost v obraz vsemu slovenskemu ljudstvu. Da, nepremostljiv prepad bi nastal med slovenskimi trgi in med obdajočim jih kmečkim ljudstvom. Naše z travo kmečko ljudstvo je že dovoljkrat pokazalo, da ne mara Gabrščkov razdirajoče politike in njegovih listov. Volivci v slovenskih trgih naj torej dobro premislijo, koga izvolijo za poslanca, komu izrečejo zaupanje! Ako izmed toliko poštenih mož, izberejo ravno enega Gabrščeka za poslanca, bi bilo to znak razpora med trgi in ljudstvom. In vendar je v interesu trgov, da žive v lepši slogi z ljudstvom, ki nemara za Gabrščkov politiko. Naj se ne boje nobene terorizma, ampak naj volijo kandidata vseh po neodvisnih tržanov, g. Leopolda Jonke, veleposestnika v Bovecu. —

Kje je bil Štrekelj?

Dne 17. t. m. se je vršilo v finančnem ministerstvu velevažno posvetovanje, kako gospodarsko dvigniti Goriško in Istro. Pri tem posvetovanju so bili navzoči zastopniki tržaškega namestništva, poročevalci ministerstva, zastopniki dež. odbora, med njimi g. prof. Berbuč ter vsi državni poslanci iz Goriške, razun Alojzija Štreklja.

Pri tem važnem posvetovanju, pri katerem so se razpravljale za našo deželo tako važne gospodarske stvari, pri tem posvetovanju ni bilo zastopnika goriških slovenskih liberalcev in agrarcev, Alojzija Štreklja, ki je ta čas po Avberu agitiral zase in za svojega brata.

Kakor smo že enkrat pisali, opozarjamo še enkrat naše občine, naj nemudoma naznani svoje potrebe našim poslancem, gg. dr. Gregorčiču ali Fonu, bodisi neposredno, ali pa potom Kmečkih zvez.

Al. Štrekelj.

Poslanec Alojzij Štrekelj ima kot poslanec prav lahko delo. Ker sam nima niti potrebnih zmožnosti niti potrebne energije za poslansko delo, zato mirno čaka, da naši poslanci kaj dosežejo, potem pa pride on, oziroma njegovi glasili „Soča“ in „Primorec“ pa vpijejo, da je vse pridobil Štrekelj. Liberalci pa, ki morajo vse verovati, kar jim „Soča“ in „Primorec“ natrobita, pa se neumno „štekajo“ s svojim Štrekljem. So reveži ti liberalci! Sedaj pišejo, da je Štrekelj pridobil podporo za seno za Primorsko, med tem, ko je vsakemu razumnemu človeku znano, da ima pri tem največjo in lahko se reče edino zaslugu poslanec Fon. Seveda, lepo se je dičiti s pavovim perjem, a grdo pa je tudi, in Štrekelj bi se moral tega sramovati. Mož bi zopet prišel rad v deželni zbor in najrajši bi postal deželni odbornik, zato se je treba kaj „poštekati“ s tujimi zaslugami. Pravijo, da Štrekelj kandidira v splošni kuriji. To je naravnost predrznost. Mož je v državnem zboru glasoval za uvoz tuje živine, kar bi škodovalo zlasti kmetom-zivinorejcem, in sedaj hoče, da bi ga ti volili še za deželnega poslanca. Ali ni to predrznost? Kaj mislijo liberalci, da so kmetje res tako neumni? Štrekelj je pokazal v državnem zboru, da ni za nič, čemu se sedaj sili še za deželnega poslanca? Kmetje volivci, priskrbite mu sijajno blamažo!

Štjak.

Iz Štjaka. — Zadnje nedeljo priredila sta tukaj državni poslanec Štrekelj in njegov brat Jožef, učitelj v Komnu, klaveren volivni shodek. Jožef Štrekelj je imel kot potovalni učitelj kmetijstva naprej v šoli kratko predavanje v kletarstvu, na koncu predavanja pa je povabil navzoče moze na volivni shod v neko drugo hišo. No mož

st je izmislil jako priprost, pa tudi cen način za vabljenje na shod. Toda mi kot davkoplačevalci temu najodločnejše protestiramo, da bi liberalni potovalni učitelj Štrekelj pri svojem kmetijskem poduku vabil na liberalne volivne shode, da bi svoje stališče kot kmetijski potovalni učitelj izrabljaj v sebične namene liberalne stranke in tako delal reklamo za se in za svojega brata! On je plačan, dobro plačan za kmetijski pouk ljudstva, ne pa da bi s tem napeljeval vodo na svoj liberalen mlin!

No kljub temu udeležilo se je shoda komaj 40 ljudi, med njimi več mladoletnih in nekaj Kranjcev. Po svoji stari navadi zabavljaj je poslanec Al. Štrekelj na shodu zoper „klerikalce“ in duhovnike, samega sebe pa je poveljeval in hvalil. No mi pa dobro vemo, da nam je en sam duhovnik g. Klanjšček neizmerno koristil in nam več pridobil, kakor vsi Štrekelji z vso liberalno stranko vred. Ravno naša katoliška stranka nam je tudi ustanovila tukajšno posojilnico, ki je marsikaterega kmeta že rešila iz oderuških krempljev in ki je še sedaj našim liberalcem trn v peti. Zato pa pojdemo pri volitvah le z našo pravo slov. ljudsko stranko, ki ima res srce za kmeta in volili bomo le od nje priporočene moze za deželne poslance; proč pa s stranko liberalnih oderuhov in izsesevalcev ubogega ljudstva!

Več davkoplačevalcev.

Klavern agrarni shod.

Kojsčanski župan Obljubek je sklical v nedeljo, dne 16. febr. agrarni shod v Šmartnem, ki se je pa jako klaverno obnesel. Prišlo je na shod kaci 100 ljudi, mej njimi polovica naših somišljenikov. Kot glavni govornik je nastopil neizogibni Mermolja. Mahal je vedno z eno roko po klerikalcih, z drugo pa po liberalcih, farbal kmete, in skušal dokazati, da dosedanji slovenski deželni poslanci ljudstvo le slepijo, in za nos vodijo, kar mu je pa docela spodletelo. Skušal jim je oprtati mnogo krivic, katere se kmetom godijo. Oni so bojda krivi, da se je vpeljal novi krivični deželni volivni red, po katerem imajo Lahi večino. Kajti prej je bilo razmerje med laškimi in slovenskimi dežek poslanci 12, in 11; sedaj pa 16. in 15., pa je dokazana krivica. — Kmetje so debelo gledali, in niso mogli najti nobene nove krivice ker je v novem volivnem redu razmerje ostalo isto in nespremenjeno. — Govornik je nadalje branil vero agrarcev, češ da to, kar se njim podtika, namreč da je vera le zasebna stvar, je le geslo socialistov nikakor pa njihovo. Da bi pokazal svojo globoko vernost, potegnil se je sedaj za novo cerkev Sv. Jezusovega na goriškem pokopališču, katera bi se bila morala zidati, a bivši slovenski deželni poslanci so krivi, da se bode ondi zidala nova deželna hiša, mesto cerkve. G. Mermolja, ali se ne sramujete svojih besedij? Povejte, ali se to ne pravi obrekovati, ker Vam je pač dobro znano, da je goriški magistrat to zakrivil, da ondi cerkve ne bo, ker je hotel imeti pravico patronata in prepovedati slovenski jezik v cerkvi, čemur se je bil pokojni škof Alojzij odločno uprl? Povejte, kdo ima za norca kmečko ljudstvo, da se poslužim Vašega izraza, ali ne Vi? —

Iz same krščanske ljubezni se je dični govornik spravil na novo norišnico, za katero je dežela po krivdi slovenskih poslancev (?) toliko potrosila. Ali ni trosila tudi poprej? Usmiljen Samarijan Mermolja, bi bil rad, naj bi nesrečni blazni kar na cestah poginjali, kakor žival.

Obrignil se je ljubeznjivi Mermolja še enkrat nad bivšimi slovenskimi dež, poslance in jim očital brezpotrebnih stroškov dežele, ker se je poizkusilo z elektriko vzgajati rastline. Čudili smo se le, da se ta napredni kmet ni zagnal tudi proti umetnim gnojilom, za katere dežela toliko potrosi.

Ko je bil govornik vse naše dež. poslance opljuval je seveda priporočal svoje agrarne kandidate menda samo pristne kmete.

Kot govornik nastopi še župan Obljubek, ki seveda popolnoma pritrjuje prejšnje-

mu govorniku, in še sam sebe za kandidata priporoča in konec je bilo shoda.

Upamo, da taki ljudje, ki se predrežno na tak podel način naše kmečko ljudstvo za nos voditi, bodo sami z dolgim nosom ostali. —

Iz Kobarida.

Iz Kobarida smo dobili obvestilo, da je v seji dne 17. t. m. „Kat. pol. in gosp. društvo“ sklenilo, proglasiti za kandidata v kmečkih občinah tolminskih g. Ivana Lapanja.

K temu omenjemo, da je S. L. S. to željo že koj izpočetka dognalo in tudi upoštevalo ter skušala doseči sporazumljenje med obojestranskimi zastopniki posameznih okrajev. To sporazumljenje pa se ni doseglo. Zbor zaupnikov je konečno proglasil za kandidata g. Antona Kasmačiča, župana v Cerkuem.

Agrarci in „malikovalski denar“.

„Naš Glas“ svari klerikalce pred malikovalskim denarjem tako-le: „Ker se bode pa narodni, to je brezverski, malikovalski denar, kakor doslej, pobiral potom deželni naklad, ne bodo hoteli imeti gospodje (t. j. klerikalci) s tem denarjem nič opraviti“. Agrarci! Agrarci! Naš narod bode že poskrbel, da denar, ki ga on sklada v gospodarske svrhe, ne pride v roke liberalnim agrarcem, ki bi z njim res slabo gospodarili. Lepe reči o agrarnem gospodarstvu se čuje iz Vrtojbe, domovališča agrarnega preroka. Najnovejši agrarni kandidat je vzel iz kanalskega županstva. Tudi o tamošnjem gospodarstvu z „malikovalskim“ denarjem bi bilo zanimivo kaj več izvedeti. Vzorno gospodarijo agrarci pri gotovih „svojih“ gospodarskih društvih, tako, da se bo narod pač premislil, predno izroči agrarnim gospodarjem deželno gospodarstvo.

Pa morda bomo govorili še jasnejše in takrat bo hudo za nekatere agrarce.

Agrarci in naše „malikovanje“.

Agrarci so dobili zagovornike, kjer bi se nihče ne bil nadejal. Sv. Pismo, škof Mahnič, dr. Krek: vsi so zaščitniki agrarcev. Kdor ne verjame, naj pogleda uvodni članek zadnjega „Našega Glasa!“ Celi tisti članek je zbirka brez primerno zmedenih in hinavskih laži, ki smo jih komaj kdaj nahajali v najliberalnejših listih. Prvo: „Narodnost je malikovanje!“ To geslo so dolgo podtikali liberalci vseh narodov krščanskim strankam vseh narodov. Naši liberalci očitajo slovenskim krščanskim strankam, da jim je narodnost malikovalstvo, isto delajo nemški liberalci proti nemškim kršč. strankam. Ta fraza ne vleče več kakor je kdaj vlekla, zato so jo liberalci že popustili. Vzeli so jo zdaj v rabo agrarci.

Agrarci, od Frankota do Mermolja! Kaj ste vendar tako velikega storili za slovensko domovino, da Mahnič, Kreka, Gregorčiča kličete pred sodbo ter jih obsojate za brezdomovince? Ali res mislite, da je naše ljudstvo tako „nerazsodna masa“, da vam bo tako grobo obrekovanje verjelo. S. L. S. je s svojim delom dokazala svoje rodoljubje, ko agrarnih farbarjev še nikjer ni bilo.

O plačanih agitatorjih.

„Naš glas“ piše, da imamo mi po deželi plačane agitatorje, ki jim je vera deveta briga, ampak se le za denar zagajajo v agrarce, češ, da so ti brezverci. — Tako pisarenje je podla laž, ki izvira iz enostavnega vzroka, prikriti to dejstvo na sebi.

Iz gotovega vira smo izvedeli, da dobivajo nekateri agrarni govorniki po 3 goldinarje plačila, da gredo ob nedeljah na shode govoriti. — Ti plačani agrarni agitatorji se potem za 3 forinte drznejo na shoda lagati, češ, da naša stranka ni nič storila za kmeta; za 3 goldinarje kriče „kmet naj voli kmeta“ z isto navdušenostjo, kakor bi za 3 goldinarje na shoda liberalcev kričali „Proč s farji!“

Nihče naj torej ne sede na besede takih plačanih agitatorjev. Za 3 goldinarje se prodajo vsakemu.

Mermolja in duhovščina.

Mermolju duhovščina ni povšeči, ker opozarja ljudstvo na hinavščino, ki jo agrarci uganjajo po deželi. Ne bodite vendar tako neumno preprosti, dragi Mermolja! Kaj vam res pride na kraj pameti, da boste s svojo agrarno pobarvano liberalno botogo še kakšnega duhovnika premotili! Duhovščina svari ljudstvo, ne samo pred volkovi, ki prihajajo očitno kot taki, ampak še bolj pred onimi, ki se skušajo, kolikor gre, po ovčje odeti.

Dr. Franko in narodni mandati.

„Proč roke od mandatov, kajti narodna posest so!“ Tako kliče Frankov „Glas“ našim kandidatom. To bi bilo seveda jako važno za dr. Frankota, saj drugega mu tako ne manjka kot klerikalnih mandatov. Saj se dr. Franko še spominja, ko je nekemu gospodu našega vodstva izjavil, da za tri mandate naredi konec „agrarni komediji“.

Demokraški kandidatje.

Socialno demokraški kandidatje za splošno skupino so: Peter Bevk, posestnik v Oaležu; Peter Leban, želez. delavec v Gorici; Anton Vrčon, trgovec v Skriljah na Vipavskem. — Če Vrčona kandidirajo še agrarci, liberalci in če ga bodo tudi klerikalci volili, potem bo gotovo izvoljen. Zato le korajžo, Vrčon!

Kmetje, kvišku!

Brzjav nam javlja o popolni sijajni zmagi krščanskih kmetov nad liberalno in gospodarsko (agrarno) stranko na Kranjskem, poročilo prihaja iz Tirolske, da so pri volitvah v dež. zbor na celi črti zmagali krščanski socialci napram liberalcem. Niti en liberalci ni izvoljen ne tu, ne tam.

To nas mora navdajati z veseljem upom in pogumom, da tudi mi gremo odločno v veseli boj in porazimo naše očitne in zahrtni sovražnike!

Po celi slovenski domovini zmagujejo krščanski kmetje: na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem! Ali naj edino mi Goričani zaostanemo? Ne! V združitvi je moč! Združimo se z drugimi slovenskimi kmeti po drugih deželah v eno četo, da bomo vsi eno! Zato pa je treba, da vržemo raz se one ljudi, ki skušajo pod kmečko krinko razdvojiti slovenskega krščanskega kmeta! Toda to ne bo šlo! Če stori vsak svojo dolžnost, bodo nasprotniki poraženi in goriški kmet se bo pridružil kmečkim vrstam po ostali Sloveniji. Da se to zgodi vsi posteni krščanski možje, kvišku!

Izjava.

Doznan sem, da nekateri gg. volivci agitirajo za to, da bi se pri bližnjih deželnozborskih volitvah zopet volilo mene dežel. poslanca.

Dotičnim gospodom se za prijaznost in zaupanje iskreno zahvaljujem; izjavljam pa, da ne kandidiram, in da bi tudi morebitne izvolitve ne sprejel.

B. GRČA.

Skrb za ceste na državni meji.

Iz Kanala, 19. febr.

Noben okraj naše poknežene grofovine ni glede svojih občil tako zane-marjen in zapuščen, kakor je kanalski. Državna cesta in železnica držita sicer po dolini ob Soči od enega okrajnega konca do drugega, pa sta goli prometni žili brez postranskih žilic, ki bi življenje dovajali obširni pokrajini na desnem in oni še obširnejši na levem bregu Soče. Celo rodovitno pogorje od Vrhovlja v okraju goriške okolice do Srednjega in naprej do meje tolminskega okraja nima

nobene vozne ceste, ki bi posredovala zvezo med mnogobrojnimi po njem nasejanimi vasi in selišči, pa tudi ne zveze med temi vasi in dolino ob Idriji na državni meji, dočim bode imelo, ko se letos pomladi dokonča delo, edino cesto od Srednjega čez Kambreško do Ročinja držečo z gorskega hrbišča v soško dolino.

In to pogorje je primeroma jako obljubeno, ravno ker je lepo obraščeno in rodovitno. To spridučeje goste naselbine v plavskem, anhovskem, ukanjskem, idrijskem in ajbskem katastru kakor: Zamedveje, Ložice, Goljevica, Kamnica, Ravne, Vrtača, Kobališče, Zarsčina, Felleš, Švinki, Debenje, Zapotok, Velendo, Miščiki, Želinje, Ukanje, Markiči, Bajti, Britof, Filiji, Strmec, Lovišče, Lig, Čolnica, Nekovo, Melinki, Grm, Kostanjevica, Ajba, Močilo, Podravna, Humarji, Podbreg, Travno, Brdo, Kambreško, Peršeti, Kosi, Kras, Rog, Avško, Srednje, Prešno, Dolina, Kolarji, Bizjaki, Vogrinec, Osojnica, Kuščarji, Dolgo. Vsega skupaj je nad 50 vasi in selišč spadajočih pod 4 županije in 6 duhovnij s 4 ljudskimi šolami, 2 finančno-stražnima postajama, ogromen obseg z gozdi, travniki, njivami, s sadnim drevjem in trtami ohraščenih zemljišč. Vse to ozemlje v neposredni dotiki z državno avstrijsko-italijansko mejo je skoro izločeno iz javnega prometa, ker nima do sedaj nobene druge varne zveze z soško dolino, nego ravnokar pretrgano, že omenjeno cesto s Srednjega do Ročinja. Pač sta se že pred leti začeli graditi cesti ob Idriji in od Vrhovlja proti Kobališču; a delo se je že davno ustanovilo in se ne gane naprej, dasi je za izplačilo godnih že 10 letnih obrokov dotičnih dovoljenih državnih in deželni prispevkov. Kar se je zgradilo, stoji zastoj, ne hasni nikomur in se kviri od leta do leta huje, ker je nikdo ne vzdržuje.

Beneški sosedje onstran meje se posmehujejo našim obmejnim gorjanom, češ: „Vaša vlada je hotela kar naenkrat dve cesti zgraditi na meji, pa jej je še za eno zmanjkalo cvenka. Le potrpite! Chi va piano va sano“. Naše ubogo ljudstvo pa, ki prestaja vsak dan neznosne nadležnosti in trpi veliko škodo radi carinskih naredb tu in onstran meje, se grize in zavidno gleda na obmejno italijansko ozemlje, katero je previdnost skrbne vlade že davno premrežila s pri-ležnimi cestami.

Na našem obmejnem pogorju živi marljivo, trezno, podjetno ljudstvo; tu so jako hvaležna tla za raznovrstne panoge kmetijstva: za trtorejo, sadjerejo poljedelstvo, živinorejo, dani so tako rekoč vsi pogoji, po katerih bi prebivalstvo lahko dospelo do trajnega blagostanja — samo cest ni, po katerih bi lahko izvažali svoje izborne pridelke kamor si bodi na trg in zato hirajo obmejne kmetije tem bolj, ker jih tlači mora mejno-carinskih naredb.

Enako siromašno v prometnem oziru je pogorje na levem bregu Soče, na katerem se razprostira obsežna banjska planota obsegajoča na površini blizo 14.000 hektarjev štiri županije s 6 duhovnijami in velikim številom raztresenih vasi in selišč. Tudi ta pokrajina je osamljena in malo da ne odtrgana od ostale dežele, s katero nima na nobeno stran varne, priležne zveze.

Gospodarske razmere so na tej planoti v obče jako žalostne, kmetije zadolžene, kmetovanje povsodi primitivno in nikjer ni videti, da bi se vzbujalo med ljudstvom kaj naprednega duha. In vse, kar bi se hotelo vkreniti za povzdigo kmetijstva in za zboljšanje gospodarskega stanja na tej planoti, bi malo ali nič ne hasnilo, dokler se mnogobrojne naše in selišča ne spravijo v pri-ležno zvezo z železnico, z državno cesto in okrajnimi cestami, ki od vseh strani obdajajo to pokrajino; kajti, dokler ni možno spravljati kmetijskih pridelkov in obrtnijskih izdelkov po varnih potih v kupčijo, je zastoj truditi se za zboljšanje kmetijstva in obrtni.

Banjska planota ponuja vse pogoje za eno in drugo zboljšanje. Zlasti je na njej ogromen obseg travnikov in v last razdeljenih pašnikov, ki bi pravilneje oskrbovani redili lahko znamenito število mlečne in uprežne živine ter dali povod cvetoči mlekaraki in sirarski obrti — dočim je sedaj po Banjsicah najrevnejša živina in ni o mlekarstvu in sirarstvu ne duha ne sluha. Sicer imajo zlasti v Batah, na Banjsicah, v Kalu in v Lomu prav ugodne lege in dobra zemljišča za pridelovanje razne poljščine. Banjska pšenica velja v deželi za najtežjo; banjsko zelje, glavната salata, semenski krompir so na goriškem trgu na jako dobrem glasu. Vse te kulture bi se lahko zelo pomnožile in zboljšale, ako bi dobre ceste zveze olajšale izvažanje dotičnih pridelkov.

Tudi za razne domače obrtnije imajo Banjskarji in Lokovčani obče priznano spretnost n. pr. za izdelovanje kmečkih pletenih stolic, lesenih samokolnic, razne lesene kuhinjske posode potem za razne kovinske posode, potem za razne kovinske izdelke kakor: nože, hritre, kose, krivce ali fovče i. dr. Vse te izdelke raznašajo sedaj navadno na hrbitu na razne sejmove in v mesto in imajo seveda le malo dobička od svojega dela. (Dalje prih.)

Dopisi.

Iz Kanala. — Z veseljem je vsak Kanalec čital razpis dražbe za novo šolsko poslopje, ki se bo vršila dne 27. t. m. za poslopje, po kojem hrepeni in zdihuje že leta in leta ne le učiteljsko osebje, ampak še toliko bolj stariši, ker bodo rešeni skrbipolne dolžnosti, da ne bodo več pošiljali svojih ljubih otročičev v te zaduhle prostore, v kojih bo gotovo stalo v šolski kroniki napisano, da je bilo udobiti v njih celo leto frišnih gob, ki bujno rastejo po zidu v šolskih sobah.

Zanimanje za to dražbo je naravno v vseh krogih veliko. Podjetniki, obrtniki, dninarji, vsak se nadja zaslužka, ljudstvo pa sploh ugiba komu ostane delo na dražbi, posebno pa ugibajo to oni davkoplačevalci, ki vidijo, kako so bila razna šolska poslopja sezidana. Zato pa se trdno nadjajo, da ne bo de udobil dela kak tak podjetnik, ki bi utegnil rabiti za napravo malte navadno opeko mesto peska, kakor se je to zgodilo pred leti pri gradnji šol. poslopja v Ligu.

Iz objavljene dražbe ni razvidno, ali se bodo oddala vsa dela skupno enemu podjetniku, ali pa ločeno; poslednje bi bilo le želeto, kajti tako bi se dražbe lahko udeležili mizarji, kovači, kleparji itd. Ako pa dobi kak podjetnik skupno delo, bodo vsi ti obrtniki odvisni od njega in prepustiti bodo morali njemu dobiček svojega truda.

Pogoji za delo so tako ugodni, kakor malokje: železniška postaja, voda, pesek, gručec, kamnolom — vse je blizu stavbišča in ob leti cesti, vrhu tega bo na razpolago tudi neposreden pri njem velik občinski prostor za razkladanje zidiva. Zato pa gospodje podjetniki, udeležiti se pogumno dražbe, in sezidajte kmalu ta lep dom našim otrokom!

Iz Baške doline. — Slučajno me je zanesla pot dne 9. t. m. v Podbrdo. Bilo je zvečer. Ker nisem posebn znan v tem kraju, sem šel v neko gostilno, ki je bila sijajno razsvetljena. Ko pa vstopim, mi zadonijo na ušesa hripavi glasovi in neprijeten vzdih mi malone sapo zapre. Vendar pa se ojačim in stopim najprej ter jo mahnem v sobo, kjer je bila zbrana okrog miz precej številna a že precej „fajhtna“ družba. Sedem k osamljeni mizici v kotu in pridnem opazovati to družbo. Takoj sem uganil, kje sem! Ravno so metali „klerikalce“ na gro-mado: z najpoddlejšimi izrazi so smešili vse, kar ne trobi v njihov liberalni rog. Posebno pa se je odlikoval neki možiček, ki je s prav divjim glasom nadeval našemu poslancu-prvaku dr. Gregorčiču razne priimke.

Sit sem bil te divje klike in že sem hotel oditi, kar pride k meni neki znaneec, ter me še nekoliko pridrži. Pogovarjala sva se popolnoma prijateljsko in mi je med drugim tudi omenil, da ga je sram, da je pristal take drubali ki zna samo zabavljati in kričati. Vprašal sem ga, kdo je oni nadut in predrzen človek, ki zna tako „dostojno“ govoriti.

Pozor!

Kedaj in kako bomo volili?

Da ne bo zmešnjav, bodi povedano sledeče:

V splošni volilni skupini, ki voli dne 2. marca, ima volivno pravico vsak 24 let stari avstrijski državljani, ki prebiva eno leto v istem kraju.

Ta dan naj zapiše vsak na svojo glasovnico vse te-le tri kandidate:

Dr. Anton Breclj,
zdravnik v Gorici.

Jožef Fon,
državni poslanec v Gorici.

Dr. Franc Pavletič,
odvetnik v Gorici.

V kmečkih občinah, ki volijo dne 4. marca, volijo vsi oni kmečki posestniki, ki imajo pri občinskih volitvah volivno pravico v 1. in 2. razredu.

Kandidatje „Slovenske Ljudske Stranke“ v tej skupini so: a) za tolminsko glavarstvo:

Dr. Anton Gregorčič,
državni poslanec v Gorici.

Anton Kosmač,
župan v Cerknem.

b) za goriško glavarstvo:

Ivan Berbuč,
dež. odbornik v Gorici.

Anton Klančič,
župan v Podgori.

Miha Zega,
posestnik v Kanalu.

Velevažno pri tem pa je to-le:

Iz kmečkih občin, ki volijo dne 4. marca, so izvzete sledeče občine:

Bovec, Kobarid, Tolmin, Kanal, Ajdovščina. Sv. Križ, Komen, Sežana in Nabrežina. Te občine volijo v skupini trgov, ki voli dne 6. marca.

Vsak posestnik teh občin, bodisi da je tržan, bodisi, da je kmečki posestnik, voli v tej skupini. Volivno pravico v tej skupini ima vsakdo, ki voli v 1. ali 2. razredu pri občinskih volitvah. Iz tretjega razreda pa imajo volivno pravico oni, ki plačujejo najmanj 20 kron čistega davka.

Bovški tržani z drugimi so se že dogovorili za kandidata. Svoje somišljenike prosimo, naj se jim pridružijo, in naj zapišejo na glasovnico ime kandidata tako:

Leopold Jonko,
veleposestnik v Bovecu.

Tako smo te stvari razjasnili, kolikor je bilo mogoče. Če je kdo še v kakem dvomu, naj se oglasi!

Delavsko ministerstvo.

Delavce bo gotovo zanimalo kako se se je pri osrednji vladi na Dunaju uredilo vprašanje delavskega ministerstva. Prava delavska ministerstva, ki združujejo v svojem po določju vse, kar spada pod delavsko vprašanje, imajo samo na Angleškem in Francoskem, drugod obstoje ali takozvana „ministerstva za javna dela“, ki imajo le mali del socialnopolitične delavske zakonodaje v svojih rokah ali pa se posameznim delavskim vprašanjem rešujejo v posameznih oddelkih pri različnih ministerstvih, kakor je dozdaj tudi pri nas bilo. Znano je, da so krščanski socialci od nekdanj zahtevali, da se ustanovi tudi pri nas posebno delavsko ministerstvo in vlada je temu načeloma pritrčila. Za ministra se je imenoval krščanski socialist dr. Gessmann. Ko se je šlo za to, da se novoustanovljenemu ministerstvu odkaže delokrog, so se pojavile velike težave in nasprotovanja zlasti od strani socialne demokracije, ki seveda ni privoščila tako vplivnega mesta krščanskemu socialcu, ker vidijo so drugi povsod le svojo, ne pa delavsko korist. Odkazalo se je novemu ministerstvu obširno področje, toda ne vsega, kar bi moralo obsegati. Ministerstvo, ki

bo najbrž že aprila meseca začelo poslovati, bo obsegalo tri oddelke, in sicer:

1. „Oddelke za zgradbe“, to je za vsa dela, ki jih država izvrši v lastni režiji ali pa dela izvršena z državnimi podporami, vodne in cestne zgradbe. Zgradbe pristanišč in kanalov za paroplovbo ostanejo slejkoprej v delokrogu trgovskega ministerstva.

2. Vse rudarstvo z rudarskimi šolami vred.

3. Vse obrtno pospeševanje, obrtno šolstvo, tehnična industrijska poskuševališča in patentno pravo.

4. Delavska stanovanja.

5. Električne naprave.

Obenem s tem ministerstvom, ki se bo imenovalo „Ministerstvo za javna dela“, se ustanovi pri trgovinskem ministerstvu posebni socialnopolitični oddelke.

Ta bo imel v svojem delokrogu sledeče:

1. Delavsko štatistiko, ki je v zvezi z delavskim razmerjem in delavsko pogodbo.

2. Vse, kar je v zvezi z delavskim varstvom, delavskim časom, razmerjem med delavcem in delodajalcem itd.

3. Delavski svet.

4. Obrtno nadzorništvo.

5. Domače delo.

Naposled se ustanovi posebni državni zdravstveni urad po vzoru na Nemškem. Ta urad se bo pečal z vsemi socialnimi vprašanji, ki so v zvezi z zdravstvom. Imel bo tudi nadzorstvo nad dobrotvornimi zavodi.

Za izseljeniške in vseljeniške zadeve se ustanovi pri ministerstvu za notranje zadeve posebni oddelke.

Delavsko zavarovanje ostane kakor dozdaj pri ministerstvu za notranje zadeve.

Poslano. *)

Odgovor g. Francu Rojcu, kovaču na „Poslano“ v 12. št. Vašega lista.

Z peterimi dokazi hoče pobiti moj odgovor v 9. št. Za prvi dokaz ni dokaz marveč protislovje, kajti, kar v začetku zanika, mi končno priznava, da ste imeli obe stranki mešane kandidate, torej b... ad 1. Čemu je prišel visoko rodni g. baron v Vaše poslano kakor Poncij v vero? Kaj ste nameravali s tem? Znabiti nameravati javnost, da sem njegov nasprotnik? Brdko se varate! jaz se ne dotikam v svojih odgovorih na Vaše napade častite njegove osebe, ker ga čislam i spostujem, ter priznavam njegove verline, licemerstvo pa in hinavščine ne vganjam z njim kakor nekateri. Ta gospod, ki je bil pred pol leta proglašen za liberalca in ne vem kaj še, je sedaj povzdignem v tretjo nebo. Zakaj? Potrebnovali so njegove ime pri sedanjih volitvah.

Pozivljate me, naj si ogledam Vaše kandidate, od prvega do zadnjega možje katoliškega prepričanja! Hal kedo bi se smejal Vašemu farbanju! Zdi se, da imate Vi in Vaša stranka poseben patent kvalifikacije liberalizma in klerikalizma. Naj si bo liberalce ali agrarec, šecko jedno, dovelj da drži z Vami, pa ga oblečete z plajščem katoliškega prepričanja.

Tudi drugi dokaz se Vam je ponesrečil, ker, kar sem trdil jaz trdite i Vi, da so imele volitve gospodarski značaj — torej, b... ad 2.

Na uzorno i pravično gospodarstvo ne odgovarjam, ker me nič ne zadeva, odgovarjajo naj prizadeti činitelji, saj so baje uležili utok proti občinskemu domu.

Ad 4, Dokazov za zvižčnost imam na razpolgo in pridem z njimi na dan, kedar — in na katerikoli način; na štiri oči, pred pričami, ali kakor koli, izrežite željo, vedno sem pripravljen.

Res je, da ste mi pokazali imenik 1, 2. in nekajih volivcev 3. razreda, pa tudi je res, da ste se izrazili, kar pa Vam je ostalo v peresu, da Vas hočejo imeti župana. — O! tod Vaša jezica, da mi hočete vzeti ugled v javnosti, ker ne morete preboleti poraza. Zahteval sem od Vas pismeno podprčano izjavo, ker Vam ne zaupam, bil sem nekoč pošteno nefarban. Naglašati moram, da sem bil proti 3 osebam Vaše stranke, pa ne osebam kot takim, ampak proti njihovim razdirajočim nastopom v sejah gospodarskega sveta, ker ovirajo vsako pozitivno delo.

Ad 5, Javljam, da sem bil ravno tak pomagač i rešitelj Vam kakor nasprotni stranki. Če ste hodili Vi in Vaša stranka k meni, zakaj bi ne smeli drugi? Če je morebiti ravno v istem času prišel kedo k meni radi drugih poslov, morete mi dokazati, da je prišel v agitatorični zadevi? Ali nimam urad?

Kakoršen je kedo, tako misli o drugih. Res! pokazala je Vaša stranka nizkost svojih podlih namenov. Mojo pravico in resnicoljubnost v zadevi falsije, je zlorabila za agitacijsko sredstvo proti meni z obrekovanjem. Kaj pravite k temu? Vendar se upate pozivljati m., naj si ogledam Vaše kandidate, ki so od prvega do zadnjega možje katoliškega prepričanja! Moj udani poklon, gospod Rojce, Vašemu pozivu in takim katoliškim možem!

Nesramna laž je predbščivanje o nekem pismu na kraškega župana. Pozivljam Vas, da pridete z dokazom, sicer ste častikradec.

Res je, da sem pisal g. Valentinu Zegi kuratu v Gabrijah, volilcu prvega razreda. Ravno to pismo je značilno, ker je protidokaz Vašemu neresničnemu predbščivanju, da sem rešil liberalce.

Šlo se je namreč, da bi zmogala proti liberalnemu kandidatu, in glej šment! z glasom kandidata Vaše stranke in z glasom, ki si ga je sam, dal je prodl.

To so istinita fakta za katera

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon. Ur.

jamčim ne pa Vaši dokazi, ki niso drugega nego protislovje, sumničenje in neresnica, če tudi je podpišejo 100 in ne ena sama roka.

K sklepu pozivljam g. Janeza Tomšiča, posestnika iz Sovodenj h. št. 113, da pride z dokazom resnice na dan, kar je dne 25. januarja t. l. v krčmi tukajšnjega cerkovnika ponovno in odločno trdil, da sem bil pred volitvami v Kodrmacevi krčmi do druge ure po polnoči, drugače ga imenujem nesramnega lažnika in podlega obrekovalca.

Anton Pahor,
vikar.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici
ulica Vetturini št. 9.

Ant. Obidič

čevljar

v Semeniški ulici 1
v Gorici

priporoča se

za raznovrstna naročila po meri

za gospe in gospode.

Naročila se izvršuje hitro.

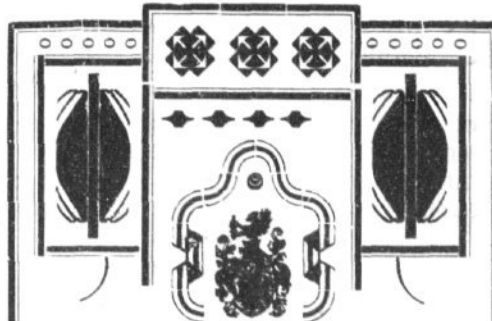
Fani Drašček,

zaloga švalnih strojev.

Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja
stroje tudi
na teden-
ske ali
mesečne
oboroške.

Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše
kakovosti
Priporoča
se slav.ob
činstvu

„NARODNA TISKARNA“

::: v Gorici, ulica Vetturini št. 9 :::

je preskrbljena z povsem novimi
črkami, okraski in finim papirjem,
ter more prevzeti vsa v ti-
skarsko stroko spa-
dajoča dela

TISKA:

* „Gorico“ oo	oo „Pr. list“
* Vabila oooo	oooo Cenike
* Brošure ooo	ooo Račune
* Diplome oo	oo Vizitnice
* Pobotnice o	o Rač. sklepe
* Sprejemnice	Jedilne liste
* Plakate ooo	ooo Etikete
* itd. itd.	itd. itd.

Zagotavlja točne in strokovno pravilne izvršitve v moderni in okusni obliki od navadnega enobarvnega do finega večbarvnega tiska po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence

„To je Peter Kajzar, hñt. 16“ mi odgovori liberalni znanec. Pravil mi je še, da so imeli prej veselico... „Za prosto zabavo ste si pa „klerikalce“ privoščili kaj ne?“ — mu dodenem.

Drugi dan pa so med 10—12 uro dopoldne nosili Podbrški podivjanci neki lopar, na katerem je bilo zapisano: Gregorčič, Torkar, Kosmač. Čudno se nam le zdi, da je c. k. žendarmarija v Podbrdu vse to karabsko izzivanje mirno gledala.

Možje! Mi pa pojdimo ponosno naprej mimo te podivjane klike, katere se že njihovi lastni pristaki sramujejo, ter glejmo, da bosta ostala po deželno-zbornskih volitvah na loparju le še — Siravs in Peter Kajzar!

... k

Iz Dornberga. V nedeljo 16. t. m. se je vršila v Dornbergu veselica „Slovenske čitalnice“ v najlepšem redu, in v občo zadovoljnost nazočih. Predsednik je pozdravil v jedrnatih besedah goste ter povdarjal namen in stanje slov. čitalnice. Nato je deklamiral 8 letna deklica „Svoji k svojim“ tako precizno, da so se navzoči kar čudili. Godba je zaigrala par komadov, nakar je deklamiral mali deček „Mladi Slovenec“ z lesono puško in sabljo v roki tako jako lepo, poslušalci kar strmeli. Tudi pevski mešani zbor [dornberški ni zaostal; ampak je krasno zapel dve lepi pesmi „Pri Zibeli“ in „Zenin kos“, za kar gre posebna pohvala g. pevovodju, ki se tako neumorno trudi za vsak nastop. Igralci so igrali tako kot bi bili vesak dan na odru, dasi so bili nekateri prvič. Z eno besedo: vse je bilo lepo in v največjem redu. Veselica se je prav lepo vršila. Obširna dvorana pri Edinosti je bila polna do zadnjega kotička. Le tako naprej Dornberžani!

Navzoči opazovalci.

Politični pregled.

Poraz liberalnih Mladočehov.

Pri deželnozborskih volitvah za kmetске občine na českim dne 20. t. m. je 62 poslancev definitivno izvoljenih; treba 17 ožjih volitev. Od 62 mandatov imajo: češki liberalni agrarci 33; mladočehi 1; kat. ljudska stranka 1; samostojen sgrarec 1; nemški naprednjaki 2; nemški agrarci 11; nemški radikalci 5; Schönerrijanci 2; nemška 1 ud. str. 2; samost. nacionalci 2; svob. nac. agrarec 1; divjak 1.

Splošno starostno zavarovanje.

Viada, kakor znanu, računna, da bode splošno zavarovanje za starost in onemoglost, kar se tiče prispevanja od strani delodajavcev in delojemavcev, stalo na leto 80—90 milijonov kron, dočim bi država morala 30—50 let prispevati po 100 milijonov. Krščanski socialci zdaj zahtevajo, da se morajo zavarovati tudi obrtniki ter mali in srednji kmetje. Vsled tega predloge o zavarovanju ne bo mogoče tako hitro izdelati, kakor se je izpočetka nameravalo.

Deželnozborske volitve na Tirolskem.

Dne 19. t. m. so se pričele deželnozborske volitve na Tirolskem in sicer v kmečkih občinah. Do sedaj je izvoljenih 22 krščanskih socialcev, 6 italijanskih konservativcev in 4 pristaki italijanske krščanske ljudske stranke. Zmagal ni noben liberalec.

Avstrijska mornarica se mobilizira!

„Borzni list“ poroča, da Avstrija svoje brodogradne mobilizira, da se bo v kratkem v Solunu koncentrirala!... Ta stvar je seveda izmišljena.

Tobak.

Proračunski odsek je 18. in 19. t. m. dopoldne razpravljal o tobačnem proračunu. Dohodki za tekoče leto se proračunavajo na 243.957.800, stroški na 92.766.400 kron, prebitok torej na 151.191.400 kron. Stroški so: Za upravo 4.600.000, za nakup tujega tobaka 30.250.000, za nakup domačega tobaka 19.453.000, tovarniški stroški 34.530.000, nove zgradbe 1.200.000, za razstave 10.000, za prodajo tobaka 2.675.400 K. Tobaknih tovarov v Avstriji je 29. Čisti dohodek se je lani zvišal za 4.097.000 kron. Poročevalec dr. Korošec je obširno razpravljal o različnih točkah te postave ter nazadnje predlagal resolucije v prilog tobačnega delavstva, paznikov in delovodij, subalternih uradnikov ter tobačnih trgovantov.

Novice.

Opozarjamo slavna županstva, da ima „Narodna Tiskarna“ v svoji zalogi potrebne tiskovine, katere bodo rabila županstva pri volitvah za deželni zbor.

O stanovih v srednjem veku je zadnji tork lepo poljudno, po domače govoril g. dr. Capuder. Prihodnji in naslednji tork ne bo predavanj.

Narodna žajfarska trdka A. Gabršček je izdala za l. 1908 žepni koledarček. Poleg židovskega koledarja je v tem koledarčku tudi naš krščanski koledar. Ta „krščanski“ koledar pa je menda podoben krščanstvu nove „agrarno liberalne“ stranke in po pristnosti Gabrščekove žajfe. Po tem koledarju smo imeli pusta že preteklo soboto 15. t. m. Čas pokore za liberalce se je že torej pričel. Tako je prav! Naj se le spokore; saj grehov, posebno, kar se tiče laži, imajo dosti na sebi. Navadni spokorniki so se za svoje grehe sami bičali. Njem pa se ne bo treba. Dne 2., 4., 6. in 7. marca bo slovensko ljudstvo na Gorškem z velikim bičem temeljito poplačalo liberalne grehe. Čas pokore je tu! Liberalci pripravljajte se!

Kako laže „Soča“. — Torkova „Soča“ piše o naših nedeljskih shodih in skuša z lažjo izbrisati njih mogočni vtis. Po „Sočinih“ poročilih so bili vsi naši shodi zanič! Kako silno „dobro poučena“ je „Soča“ o naših shodih, sledi iz sledečega! „Soča“ piše:

„Fon je bil (v nedeljo) v Brdih, kjer je reševal kolonsko vprašanje po svojem kratkem sistemu.“

Kaj pa je resnice na tem? Fona v nedeljo ni bilo v Brdih, ampak je šel ta dan na Dunaj, kjer se je vršilo v ministerstvu velevažno posvetovanje za gospodarsko povzdigo Primorskega.

Iz tega je razvidno, kako grozno farbajo liberalci svoje ljube brave. Pač tisočkrat nerazsoden je tisti, ki liberalcem še kaj verjame!

Ali ne sledi iz tega nauk: Ne veruj liberalcu nobene reči!

Deželne naklade za leto 1908. V drugi številki deželnega zakonika in ukaznika se je objavil razglas c. kr. namestništva z dne 10. januarja t. l. št. IX-713, v smislu katerega je potrdil cesar sklep deželnega odbora, ki zažada pobiranje naklad v naši deželi za leto 1908. Te naklade znašajo: a) 20 od sto na zemljarino, b) 30 od sto na splošno obrtnino, ter krošnjarsko obrtnino, na obrtnino podvrženo javnemu računu, na dohodariju od prejemkov zasebnih uradnikov (izvzemši osebno dohodarino uvedeno z zakonom z dne 25. oktobra 1896). c) 120 od sto na erarsko užitnino vina, mošta in mesa, d) 4 krone za vsak hektoliter piva. Doklade na užitnino bodo pobirali potom istih organov z istimi sredstvi, kakor se pobira erarska užitnina. Deželne naklade so torej enake onim za preteklo leto.

Poroka. — Dne 24. t. m. se poročil g. Julij Savelli, c. kr. poštar v Šempasu z gospico Bernardko Živic z Vitovelj. Bilo srečno!

Olajšanje mature. — Iz Dunaja poročajo: Matura se bo še letos olajšala in sicer se bodo pismene naloge na štiri dni omejile, nemško-latinska naloga odpade, dovoli se daljši izdelovalni čas, dočim naloga iz matematike najbrž ostane. Pri ustmeni izkušnji bo mero dajen splošni vtis. V zgodovini in fiziki se bo snov omejila, glavno pozornost je obrniti na nemščino, oziroma na materinščino sploh.

Družba sv. Mohorja bo štela letos nekaj več udov, če smemo soditi po doslej vposlanih polah; živahnejše zanimanje se kaže tudi v tem, da naročuje ogromna večina vezan molitvenik. Glede števila udov so nekatere župnije sijajno napredovale; v absolutnem oziru najbolj naslednje: Miren za 72 udov; Čepovan za 69; Št. Janž pri Trebnjem za 62; Št. Jurij pri južni železnici za 67; Pišce za 65; Banjaloka za 60; Velike Lašče za 54; Kranj za 49; Ribnica za 46; Št. Vid pri Ljubljani za 39; Sevnica za 37; Dragatuš za 34; Lokavec za 31; Središče za 31; Podmelec za 30; Horjul za 29; Bukovo za 26; Knežak in Marijino Celje za 25; Zelimje za 23; Sv. Križ. Kalobje za 22; Sromlje za 23; Rihemberg, Luče, Fara pri Kostelju in Prvačina za 21; Cirkovice in Kočevska Reka za 20 itd. Relativni napredek se kaže v nastopnih odstotkih: Marijino Celje je napredovalo za 221 odst.; Banjaloka za 168 odst.; Orehek za 134 odst. Št. Janž pri Trebnjem za 124 odst.; Avber za 114 odst.; Bukovo za 104 odst.; Kobiljaglava za 86 odst.; Dragatuš in Lokavec za 74 odst.; Turjak za 73 odst.; Čepovan za 69 odst.; Javor za 55 odst.; Čadež ob Savi za 54 odst.; Miren za 53 odst.; Zgornja Ponikva za 52 odst.; Zusem za

49 odst.; Kalobje za 44 odst.; Lipa za 43 odst.; Pišce za 35 odst. Trbonje za 33 odst.; Levpa in Sromlje za 31 odst.; Devin in Pliskavica za 30 odst.; Nova Štifta za 29 odst.; Št. Vid nad Valdekom, Št. Jurij ob j. žel. za 24 odst., in mnog župnij po 25 in manj odstotkov. Zanimivo je bilo povedati, iz katerih župnij je največ odstotkov župljanov med Mohorjani. Morebiti se tega dela loti letos kak statistik; tukaj hočemo le omeniti par župnij, ki smo nanje naleteli slučajno in ki so gotovo med prvimi, če ne celo prve: V župniji Javor je nad 68 odst. vseh hiš med Mohorjani, v Solčavi 22 odst. vseh župljanov, v Vogrčah na Koroškem vsaka 4-7 duša!

— Umrl je v Gorici blagajnik „Goriške ljudske posojilnice“ stražmojster v pokoju g. Andrej Kopač, star 53 let.

Tovarna mobilij. Več tržaških kapitalistov je postavilo v Ajello v Furlaniji tovarno za izdelovanje mobilij. Blago se bo preko Trsta izvažalo v levanto.

— Strah pred zakonskim jarem. Pred tremi leti je delal 26 letni Josip Čopres iz Vipolže v Podgorski papirnici, kjer ga je zaročil v lepo Podgorsko in sklenil, napraviti iz nje svojo boljšo polovico. Za poroko je bilo vse pripravljeno, le pohištvo je bilo še pri mizarju v Solkanu. Da pa bo vse lepo pripravljeno in v redu, je poslal ponje. V tem času se je pa premislil, da je še premlad in bi bilo škoda nadevati si tako zgodaj zakonski jarem. Pobrisal jo je v Trst, kjer je dobil delo kakor težak v neki zalogi. Ta pust pa si je poiskal novo nevesto v domači vasi. Zopet so vse pripravili za ženitovanje, spekli so kruh, zavili vratove kokošim in drugim živalim, potrebnim za dobro pojedino. Nevesta je šla bivši četrtak s pohištvom v Trst in pripravila stanovanje. Ali žalostna majka! Prišedši domov je že dobila brzobjavko zaročenca, v kateri naznanja, da ni potreba na njega čakati, ker se je zopet premislil in odložil ženitev.

— Požar. Iz Veliki Zabelj: V četrtak 13. t. m. je pogorelo Andreju Slejko in Emilu Troha skupno poslopje hlev in lopa. Zgorelo je več slame, listja, mnogo lesa, in ravno gospodarsko orodje. Požar je bil strašan. [Sreča je, hvala Bogu, da ni bilo burje, ker drugače bilo bi lahko ob del vasi. Pridnim gasilcem gasilcem posrečilo se je obvarovati tik stoječe poslopje, in tako omejiti požar, za kar jim bodi srčna hvala za obilen trud. Ogenj je povzročila roka hudobnega človeka, kar se da sklepati iz tega, da je pričelo goreti na več mestih ob enem, pol ure potem, ko sta lastnika poslopja odšla k počitku. Isti dan se luč ni tam rabila. Orožniki vodijo preiskavo. Dal Bog, da bi se jim posrečilo pripeljati zlobneža v roke pravici. Poslopje je

bilo pred malim časom kupljeno, bilo je v slabem stanu, da je ni zavarovalnica hotela zavarovati ne da bi bilo prenovljeno in popravljeno. Škoda se ceni povprečno na 1600 kron.

— Ubogi izseljenci. — Dne 19. t. m. sta priplula v Trst parnika „Laura“ in „Gerty“ od „Austro-Amerikane“ z 2073 izseljenci, ki v Ameriki niso mogli dobiti dela in so se vrnili. Večinoma so Hrvati, Ogrji, Srbi in Čehi. Dva sta mej potoma na krovu umrla, trije so bolni, med 35-54 in 3-10 v sredožemskem morju se je rodil otrok. Mati Čehinja Terezija Priml in otrok sta zdrava. Za izseljence je bilo na južnem kolodvoru treba prirediti dva posebna vlaka.

— Trgovci po naših deželah priznavajo, da se je poraba testenin, odkar obstoji Prva kranjska tovarna testenin Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, znatno povzdignila. Znano je, da je le izborna hvaliteta njenih izdelkov te uspehe povzročila. Kakor nam trdka poroča, mogoče ji bode vsled novih naprav, odslej večjo množino testenin izoelovati, vsled česar si štejemo v dolžnost priporočati niene izdelke kar najtojeje. Paziji je na varstveno znamko „Pekate“.

— Nov Lloydov parnik spuščen v morje. — V sredo jutraj so spustili v Lloydovem arzenalu v Trstu novi parnik „Gradeč“ v morje. Parnik je namenjen za brze vožnje v Carigrad in za sezonske vožnje v Indijo. Dolg je 108, širok 13 metrov ter nosi 4100 tonelat. Hitrost znaša 14 morskih milj v uri. Parnik je preskrbljen z vsemi udobnostmi ter ima 69 kabin za prvi razred in 30 za drugi. Slovesnosti se je udeležil tudi zastopnik graškega mesta podžupan Magg.

— Električni tramvaj v Dalmaciji zgradijo iz Makarske na Gubavico. Tramvaj bo služil spočetka le za prevoz blaga, pozneje tudi za prevoz ljudi.

— Italijanski vicekonzulat v Dubrovniku. — Italijansko konzularno agencijo v Dubrovniku so povišali v vicekonzulat, ki ga vodi Angel Toscanini.

— Zavarovalnica proti neizgodam v Trstu. — Za primorsko-kranjsko-dalmatinski delavski zavarovalnici proti neizgodam je izvoljen Emil vitez Nadamlenzki za predsednika, deželnosodni svetnik dr. Anton Povšič pa za njegovega namestnika razsodišča.

Društva.

dr. Vabilo k občnemu zboru društva za varstvo zanemarnjenih otrok za sodni okraj Tolmin, ki se vrši dne 27. februarja 1908. (četrtak) ob 2. in pol popoldne, na sodnici v Tolminu. Z ozirom na zgolj človeško ljudmi namen društva prosi obile udeležbe — odbor.

ZAHVALA.

Prisrčno se zahvaljujem vsem prijateljem in znanec, kateri, so mi izkazali sočutje v bolezni in smrti mojega nepozabnega soproga

Andreja Kopač-a

ter istega spremili na zadnji poti. Zahvaljujem se tudi vsem društvom in darovateljem krasnih vencev. Bog plati!

V Gorici, dne 22. febr. 1908.

Žalujoča soproga,
Marija.

Jako zadovoljni

smo z zadnjič poslanimi makaroni piše pri zopetnem naročilu „Oskrbništvo ljubljansko knezonadškofijskih graščin“. Prvi kranjski tovarni testenin Žnideršič & Valenčič v Il. Bistrici.

JUHE IN OMAKE
PRIPRAVLJENE IZ
Armour-jevega
Mesnega izvlečka
so močne, izdatne in cene.
Kjer se ga ne dobi, naj se piše pod naslovom
HEINRICH STÜSSLER, DUNAJ, 1/20.

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Odlikovana
mizarska
delavnica s stroje-
— vim obratom —
GORICA
- Tržaška ulica 18 -

ANT. ČERNIGOJ
izdeluje:

Za stavbe:	Za sobe:	Za cerkve:
Vrata okna podove stornice pregraje i. t. d.	Omare postelje mize umivalnike ponočne omarice stolice i. t. d.	Altarje klopi prižnice pulti klečalnike i. t. d.

ZALOGA:
vsakovrstnih strojarskih izdelkov kakor: nog stebri-
čev, važev itd. — Vsakovrstnih rezbarskih izdelkov,
kakor: cimrjev, podporic i. d.

Stroji na električno gonilno silo.

Prva goriška tovarna
umetnih ognjev

s strojnimi obratom izdeluje: rakete,
bengalične luči, rimske sveče, ko-
lesa i. t. d. i. t. d.

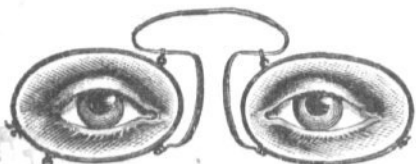
Kot posebnost izdeluje papirnate to-
piče. Zlasti priporoča jubilejne trasp-
arente v velikosti 120 cm X 200 cm s
podobo cesarjevo; in 100 cm X 150 cm
z monogramom.

Ferd. Makuc

pooblaščen in priznan pyrotehnik
Gorica, C. F. G. 34.

(Iz prijaznosti se sprejemajo naročila
tudi v kavarni „Dogana“ tik sodnijske
palače.)

Pozor!

Edino naš rojak v Gorici, optikar

I. Primožič,

na Kornju št. 13, (konec Gosp. ulice)

ima veliko zalogo optičnih izdelkov,
kakor: Raznovrstna očala, zlata in iz
nikla, stekla iz kristala, v vseh števil-
kah. V zalogi ima razne toplomere,
daljnogleda, barometre, mikroskope,
vage za vino, za žganje, za špирite,
livele za zidarje, mizarje po najnižji
ceni.

Izvršuje vsakovrstne poprave in iste
dostavlja na dom.

Izvrstno pecivo

priporoča spoštovanim meščanom in okoličanom
pekovski mojster

JAKOB BRATUŠ

v Gorici Šolska ulica št. 6.

V zalogi ima in prodaja moko prve vrste
Majdičevega mlina.

Štev. 334

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavil IV. četrtleta, t. j. mesecev
oktobra, novembra in decembra 1906,

začne v

ponedeljek, 9. marča 1908,

ter se bo nadaljevala naslednje de-
lavnice in sicer četrtke in pon-
deljke, od 9. ure zjutraj do 1. po-
poludne.

Od ravnateljstva zastavljalnice.

V Gorici, 31. januarja 1908.

IV. KRAGELJ,

trgovec z vinom pri S. Luciji

priporoča svojo zalogo raznovrstnih pristnih
vin belih in črnih po zmernih cenah. Pošilja
tudi po železnici. Postrežba poštna in točna.

Epilepsija.

Kdor trpi na epilepsiji, bolezen sv. Valen-
tina in na drugih sličnih boleznih, ta naj
se obrne na privilegirano lekarno „Schwa-
nen-Apotheke, Frankfurt A. M. Tam
vdobi tozadevno brošuro brezplačno.

Da so neznatni vzroki

dostikrat velikega pomena, se je
pokazalo včeraj pri seji državnega
zboru. Poslanec Mehlmeier je na-
meraval važen govor, a se je pre-
budil zjutraj ves hripav. Kaj storiti?
Poslal je nemudoma v bližnjo trgo-
vino po Fay-ove pristne sodene pa-
stilje, katerih je povžil nekoliko v
gorkem mleku, ostale pa je vzel
seboj k seji. — No, in kako je
govoril, to vam je znano. Govor
je bil važna politična zmaga, do
katere so pripomogle Fayove sode-
ne pastilje. Skatljica Fayovih pastilj
stane K 1'25 in se dobe v vseh
lekarnah, mirodilnicah in trgovinah
z mineralno vodo.

Glavno zastopstvo za Avstro-Ogersko IV.
Th. Guutzert Dunaj IV/I Grosse
Neugasse 27.

Jakob Miklus

mizar in
lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega
železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z **opeko**, ima ve-
liko zalogo vsakovrstnega trde-
ga in mehkega lesa domačega
in tujega, veliko zalogo pohiš-
va, vinskih posod, stiskalnic itd.

Anton Kuštrin,

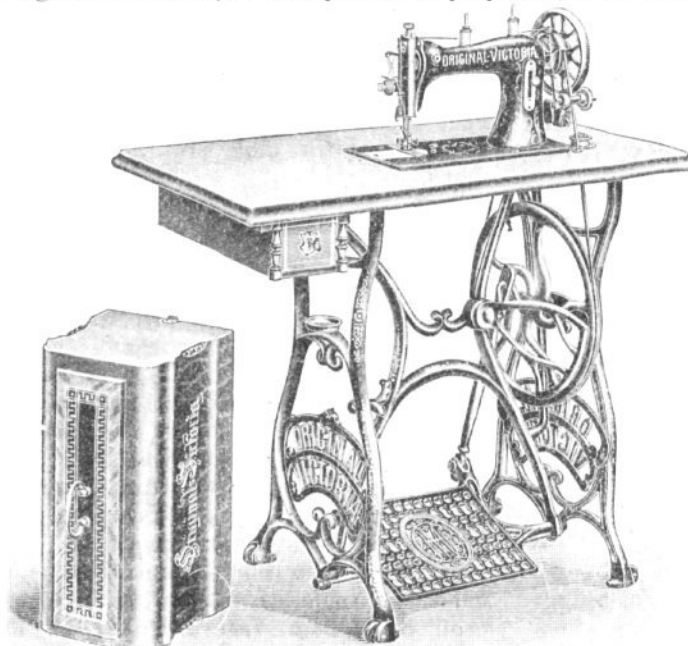
trgovec v Gorici

Gospodska ulica št. 25

priporoča čisti duhovščini in slav-
nemu občinstvu v mestu in na deželi
svojo trgovino jedilnega blaga n. pr.
kavo Santos, Sandomingo, Java, Cej-
lon. Portoriko itd. Olje: Lucca, St.
Angelo, Korfu, istrsko in dalmatin-
sko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne
vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več
vrst riža. Mljiveče prve in druge
vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega
funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič
& Valenčič. Žveplenke družbe sv.
Cirila in Metoda. Moka iz Majdič-
vega mlina iz Kranja in iz Joch-
maenn-ovega v Ajdovščini. Vse blago
prve vrste.

CENJ. DAME IN GOSPODJE — POZOR!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po
dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, da ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original-Viktoria stroji delajo še po 15-
letni uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so neprekosljivi na
domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpripravljeni
za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrda stavi
na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje
brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelek
vseh dosedaj obstoječih tovarov.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko
ogledat si pred nakupom „Original-
Victoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Viktoria“
strojev in drugih šivalnih strojev,
dvokoles „Puch“ orožja, municije in
vseh lovskih priprav pri trdki,

Kerševani & Čuk — Gorica Stolni trg (Piazza Duomo) št. 9.

V NAJEM se oddajo

v Gorici v ulici Corso Verdi 32

v najlepšem kraju mesta

dva prostora za trgovino

in sicer manjši koj, večji pa s 1. aprilom t. l. Jeden teh prostoro-
rov bi bil pripraven zlasti tudi za lepo kavarno. Reflektanti na te
prostore se vabijo, da se s svojimi ponudbami obrnejo na načelstvo
»Centralne posojilnice«, ki je lastnica dotičnega poslojpa.

V GORICI, 10. febr. 1908.

Načelstvo „Centralne posojilnice“
v Gorici.